

[Peter Nielsen.]

man lever i. Vort nuværende skattesystem passede vel godt nok til det samfund, vi kendte i vor barndom, da man blev undervist nødtørftigt i stråttækte skoler, og hvor en videregående uddannelse var forbeholdt de få, hvor vort sundhedsvæsen var af ret primitiv karakter, og hvor hospitalerne mere mindede om fængsler, hvor dette at blive gammel betød, at man skulle på sultekost, hvis gode mennesker ikke tog sig af én. De samfundsøkonomiske problemer løstes ved, at man havde et stort antal arbejdsløse, ved at man havde virkelig alvorlige landbrugskriser, ved at produktionen stagnerede, og ved at kun de få havde chancen for at opnå en bedre tilværelse.

Til et sådant samfund passede vort nuværende skattesystem egentlig godt nok, men det er heldigvis et andet samfund, Danmark er ved at ændre sig til. Det er velstandssamfundet, hvor man byder sine unge adgang til bedre uddannelse, hvor sundhedsvæsenet udbygges, hvor der skyder nye og bedre hospitaler frem, hvor vi går og kører på ordentlige veje, og hvor dette at blive gammel betyder, at man dog fortsat kan føre en anstændig tilværelse, selv om alt her ikke er fuldført endnu. Samfundsøkonomiens problemer løses ikke ved arbejdsløshed, men ved fuld beskæftigelse, der heldigvis snart er en selvfølge, ved at produktionen og dermed også levestandarden stiger år for år. Det er ikke mere et stillestående samfund, men et land i hurtig udvikling. Når noget sådant er i bevægelse, skaber det visse problemer i forhold til, når det blot ligger stille hen. Vi har mærket det på mange områder og ikke mindst på de skattemæssige, idet vort nuværende skattesystem passer til det stillestående samfund, men ikke til det moderne velstandssamfund.

Det er grunden til, at vi i efterkrigsårene har haft uro omkring skattepolitikken, og det er grunden til, at finansministeren nu sammen med den øvrige regering og den socialdemokratiske folketingsgruppe kommer med forslag til en virkelig skatte-reform. Derfor fremkommer lovforslaget om den almindelige omsætningsafgift, og derfor kommer der i næste uge lovforslag om kildeskat, begge dele systemer, der bedre

passer til velstandssamfundet og til dets videre udbygning. Jeg har ment det nødvendigt her at understrege den virkelige baggrund. Grunden er altså ikke, at man nu skal opfinde en ny malkeko.

Det lapperi, der i efterkrigsårene er blevet foretaget på vort afgiftssystem, har været utilfredsstillende for både forbrugere og producenter. I hundredvis af afgiftslove er blevet væltet ud over befolkningen af skiftende finansministre og regeringer, hvad enten de nu havde det ene eller det andet politiske tilsnit. Det er vel først nu, man har døbt dem buketter, selv om vi også under borgerlige regeringer har været udsat for sande blomsterflor. Dette skal ikke være noget politisk angreb eller undskyldning. Vort nuværende skattesystem giver ikke andre muligheder, men det har været utilfredsstillende for befolkningen. Den har aldrig kunnet føle sig tryk, når folketinget var samlet. Hvilke nye afgifter og på hvilke varer kunne man vente dem? Erhvervs-livet har haft den samme utryghed. Hvilken branche skulle det nu gå ud over? Man har i særlig grad følt dette ved at sidde i de forskellige afgiftsudvalg, hvor arbejdere og arbejdsgivere samdrægtigt er kommet og har klaget deres nød. Selv om vanskelighederne med hensyn til disse deputationer aldrig er blevet undervurderet, må man erkende, at vort nuværende afgiftssystem ofte har skabt vanskeligheder for produktionen. Det er for at spare forbrugere og producenter for disse konstant kommende chok, at lovforslaget om almindelig omsætningsafgift er fremsat, en skatteform, der altså er bedre egnet til vort velstandssamfund.

Forskellige nyhedskilder, såvel private som offentlige, har fortalt en skræmt offentlighed, at nu skal alt stige så forfærdeligt. Fjernsynsseerne erfarede en aften, at alt nu skulle stige 10 pct., og bagefter talte Billy Graham. Det kan minde lidt om den historie med præsten, der efter at have udmalet helvedes rædsler for sin menighed og derved hensat den i skræk og rædsel sagde: trøst jer, bette børn, det går nok ikke så galt. Den trøst ville alle dog have kunnet hente, hvis de havde gjort sig den ulejlighed at sætte sig ind i, hvad det er, der virkelig foreslås, og hvordan ordningen skal virke. Det er direkte forkert, når det